

GRIFFIE

Bijeenkomst Audit Committee 22 oktober 2014

Aanwezig: mevr. Jongman (ChristenUnie, voorzitter), dhr. v/d Anker (Student&Stad), mevr. Bloemhoff (PvdA), Dhr. Bolle (CDA), dhr. Leemhuis (GroenLinks), mevr. Koebrugge (VVD), dhr. Dashorst (griffier), dhr. Schroor (wethouder), dhr. Dijkstra (concerncontroller), dhr. Ellermeijer (EY), mevr. Zandstra (EY), dhr. Kommerij (secretaris).
Afwezig (m.k.): dhr. Drost (EY).

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering. Het verslag van 17 september wordt vastgesteld.

2. Nadere uitleg over aanpassing financiële verordening

Dhr. Dijkstra licht aan de hand van een presentatie toe welke wijzigingen er in de nieuwe financiële verordening worden doorgevoerd. De belangrijkste wijziging heeft te maken met de keuze om investeringen met een algemeen maatschappelijk of wijkoverstijgend nut (zoals bruggen, wegen en parken) uit de lopende grondexploitaties te halen en deze vervolgens, indien nodig, te ruilen voor structurele middelen. Bij het vaststellen van de begroting 2014 is er vanwege een behoefte aan incidentele middelen (met name voor het op peil brengen van het weerstandsvermogen) al besloten om deze systematiek deels toe te passen. Het wettelijk kader BBV (Besluit begroting en verantwoording) schrijft voor dat er een bestendige lijn moet worden gekozen (of wel activeren of niet). Met de wijziging van de verordening wordt geregeld dat in principe dit soort investeringen altijd worden geactiveerd. Dit proces gaat in twee stappen:

- Eerst wordt de investering uit de grondexploitatie gehaald en op de balans gezet (geactiveerd). De opbrengst wordt in een bekleemde reserve gezet waaruit de jaarlijkse kapitaallasten (rente en aflossing) worden betaald (deze bestendige lijn zal vanaf 2015 worden gehanteerd).
- Vervolgens kunnen de incidentele middelen uit de bekleemde reserve worden gehaald om elders in te zetten, als daar de noodzaak of behoefte toe is. Maar dat betekent wel dat er een structurele dekking gevonden moet worden voor de jaarlijkse kapitaallasten, dit gebeurt vaak door het realiseren van een structurele bezuiniging.

Concreet voorbeeld is de Sontbrug. Deze staat nu voor 35 miljoen euro opgenomen in de grondexploitatie. Dat betekent dat de last van 35 miljoen in één keer wordt genomen. Wanneer deze investeringen wordt geactiveerd en vervolgens geruild voor structurele middelen, dan wordt die 35 miljoen euro incidenteel vrijgespeeld. Maar dan moet er wel een dekking worden gevonden voor de structurele kapitaallasten van bijna 2 miljoen euro per jaar. (Nadere toelichting op deze bedragen volgt nog).

Dhr. Leemhuis constateert dat de structurele lasten voor de gemeente dus omhoog gaan en vraagt of daar ook een maximum aan zit.

Dhr. Dijkstra geeft aan dat er op zich niet een bepaald maximum is, er is wel een maximum aan de te ruilen investeringen met maatschappelijk nut zoals die nu in de lopende grondexploitaties zitten. Deze bedragen bij elkaar in totaal ongeveer 150 miljoen euro. Als dat incidentele bedrag is geruild voor structurele middelen, dan komt daar dus een einde aan. In de toekomst zullen namelijk bij nieuwe grondexploitaties investeringen met maatschappelijk nut direct worden geactiveerd en geen deel uitmaken van de grondexploitatie. Voor de dekking daarvan zullen dus direct structurele lasten gevonden moeten worden. In de begroting 2015 zijn er voorstellen voor het omruilen van 40 miljoen euro incidenteel opgenomen.

Wethouder Schroor merkt op dat als voordeel hierbij gezien kan worden dat er jaarlijks structurele lasten zijn waar rekening mee moet worden gehouden. Als een brug of weg na bijv. 40 jaar aan vervanging toe is, dan kunnen in principe de kapitaallasten gewoon doorlopen. Nu bij de Herewegbrug bijvoorbeeld is dat niet zo en wordt het college geconfronteerd met een forse onverwachte uitgave. Maar het is ook duidelijk dat er tegenover de vrijval van de incidentele middelen wel een dekking van de structurele middelen moet staan. Het is niet dat het college dit voorstelt uit luxe, maar naar een manier zoekt om nu incidentele middelen vrij te spelen. Die zijn vooral nodig om het weerstandsvermogen aan te vullen.

Concreet gezien wordt voorgesteld om in de financiële verordening het volgende te wijzigen:

- investeringen met maatschappelijk nut worden geactiveerd (hiermee wordt het activeren van deze investeringen als bestendige gedragslijn ingevoerd).
- Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met een algemeen nut en investeringen met een specifiek nut (deze laatste kunnen niet worden geactiveerd).

De vraag komt aan de orde hoe de raad over deze toch lastig te begrijpen systematiek zo helder mogelijk geïnformeerd kan worden. Het AC stuurt in ieder geval een brief met besproken punten, dit verslag en de powerpoint van de presentatie naar de raadsleden. Mocht er behoefte aan zijn, dan kan de presentatie van vandaag aan het AC ook gegeven worden aan de leden van de raadscommissie F&V.

Ook wordt door de leden van het AC gevraagd om in de begroting helder weer te geven hoe in de begroting de jaarlijks te maken keuze om middelen uit de beklemdes reserves te halen tbv ruil tegen structurele middelen kan worden weergegeven. Dit kan bijvoorbeeld door in de begroting het maximaal nog te ruilen bedrag aan te geven en het voorstel voor het in dat jaar te ruilen bedrag.

Verder komt de vraag vanuit de AC-leden aan de orde of men eigenlijk wel terug kan en wat er gebeurt als de raad de voorgestelde wijzigingen in de verordening niet overneemt. Het antwoord hierop is dat de raad dit wel kan doen, maar dat er dan een gat van 40 miljoen euro in de begroting 2015 zit. Overigens heeft de raad bij de vaststelling van de begroting vorig jaar ook al met deze werkwijze ingestemd, ook toen zijn er door activering incidentele middelen vrijgespeeld en structurele lasten ter dekking hiervan beschikbaar gesteld.

Dhr. Ellermeijer geeft desgevraagd aan dat deze methode van omruilen door meerdere grotere gemeenten wordt toegepast. In deze tijden van krapte en bezuinigingen zoeken gemeenten toch naar mogelijkheden om een sluitende begroting te kunnen presenteren. De voorzitter bedankt de concerncontroller voor de heldere presentatie.

3. **Begroting vanaf 2016**

Ter voorbereiding op de bijeenkomst met de raad volgende week dinsdagavond van 19.00 – 20.00 uur wordt besproken hoe deze avond georganiseerd wordt.

Geconstateerd wordt dat de raad wel enige achtergrondinfo moet hebben om met ideeën te komen. Daarbij kan gekeken worden naar begrotingen van andere gemeenten, in dit kader worden de begrotingen van Leeuwarden, Amersfoort en Eindhoven genoemd. In hoofdlijnen gaat het om twee vragen:

- Hoe kunnen burgers beter bij de politieke besluitvorming betrokken worden en wat betekent dat voor de begroting?
- Hoe kunnen de raadsleden de informatie die zij nodig hebben beter en makkelijker uit de begroting halen.

De concerncontroller geeft desgevraagd aan dat de organisatie wel ideeën heeft, maar dat het eerst wil weten wat de raad wil, want de begroting en inrichting ervan gaan ook over hoe de raad invulling wil geven aan de eigen rol. Het gaat er dan om waar je als raad op wil sturen en hoe dat zo goed mogelijk wordt gepresenteerd.

Wat nu opvalt is dat de begroting met 500 pagina's erg omvangrijk is en heel veel tekst bevat. Veel andere gemeenten kunnen met minder tekst toe, daar is de begroting pakweg 150 pagina's. Dhr. Ellermeijer zal hier nog enkele voorbeelden voor aandragen. Verder worden genoemd Leeuwarden, waar bijv. het inzicht in de subsidie-uitgaven veel beter is geregeld. In Eindhoven bijvoorbeeld is het inzicht in inkomsten en uitgaven beter voor elkaar.

Dhr. Leemhuis merkt op dat de neiging bij de raad tot meer info in de begroting volgens hem te maken heeft met het punt dat je als raadslid niet weet wanneer een inhoudelijk onderwerp op een ander moment aan de orde komt. Hij is zelf gefocust op jongerenhuisvesting en de slaagkans bij het krijgen van een huurwoning, indien nodig wil hij daar bij de begroting een motie over indienen en daar is dan wel informatie voor nodig.

Mevr. Bloemhoff merkt op dat de teksten over bijv. werk en inkomen net wat anders in de begroting staan dan in de beleidsnota's en ze vraagt zich dan af wat daar achter steekt. Niet alle informatie die nu in de begroting staat hoeft er in te staan, er kan ook naar verwezen worden.

De voorbereiding voor volgende week wordt door de voorzitter en secretaris opgepakt. Met name op de eerste twee vragen zal worden ingezoomd. Verder hebben de raadsleden de huidige begroting al kunnen bekijken en het is interessant te weten wat ze ervan vinden en of het beter kan. Mogelijke thema's: wel of geen compactere begroting, behoefte aan doorklikken naar achterliggende stukken oftewel goed naslagsysteem, meetbaarheid van geformuleerde doelstellingen.

De vorm waarin dit alles gepresenteerd zou moeten worden, of dat nou een app of een interactieve website is of nog wat anders, kan dan altijd nog worden bekeken.

4. **Brief over herziening inkoopbeleid**

In de collegebrief over herziening inkoopbeleid stond een wat onduidelijke passage over het wel of niet opnemen van het inkoopbeleid in het normenkader. Aan de concerncontroller en accountant is gevraagd om opheldering. De concerncontroller zegt dat er bij de controle jaarrekening 2013 onrechtmatigheden in het inkoopbeleid waren geconstateerd door de accountant. Dat was mede aanleiding om hier nader naar te kijken. De accountant merkt op dat in de nieuwe (landelijke) Aanbestedingswet nadere regels zijn opgenomen. Deze Aanbestedingswet en de Europese

aanbestedingsregels zitten sowieso in het normenkader opgenomen, dat levert meer dan voldoende waarborg op voor een goede controle op het inkoopbeleid en daardoor is het opnemen van de eigen inkoopregels in het normenkader eigenlijk overbodig. De leden van het AC vinden dit een steekhoudende uitleg, die overigens niet uit de brief kon worden gedestilleerd. De brief komt straks overigens ook aan de orde in de raadscommissie F&V.

5. Rondvraag

Mevr. Koebrugge wijst op een onderzoek van raadslid.nu waaruit naar voren komt dat Groningen van alle grote gemeenten de hoogste schuld per inwoner heeft. Ze zou dat toch eens in het AC willen bespreken. De raad is ook verantwoordelijk voor de controle op het voeren van solide financieel beleid, dus is het goed dit eens aan de orde te hebben.

De concerncontroller geeft aan dat Chris Bel van de afdeling treasury hier heel goed een toelichting op zou kunnen geven om de systematiek te verduidelijken.

Dhr. Van den Anker vraagt om in het vervolg iets langer te vergaderen, net als de vorige keer moet nu het laatste deel afgeraffeld worden en dat is jammer.

De voorzitter sluit de vergadering.

De reguliere volgende vergadering staat gepland voor 26 november om 13.30 uur.

	Datum afspraak	Gemaakte afspraken	Status
1.	15 mei 2013	Afgesproken wordt dat er niet langer met de pre approval wordt gewerkt, maar dat de accountant vooraf een melding doet aan het AC wanneer het een opdracht van B&W gaat uitvoeren.	Staande afspraak
2	27 november 2013	In het AC zal de komende tijd de nodige aandacht worden geschonken aan de begroting nieuwe stijl, vooral wat betreft de presentatie.	Onderwerp staat vast op agenda AC
3.	2 juli 2014	Discussie over kengetallen ivm de stresstest wordt nog in AC gevoerd	Wordt volgend jaar
4.	2 juli 2014	Concept financiële verordening wordt later dit jaar in AC besproken, zodat begin 2015 een aangepaste verordening door de raad kan worden vastgesteld. Dit kan in combinatie met de gevraagde presentatie over activeren van investeringen met maatschappelijk nut	Op 22 oktober afgehandeld
5.	17 september	Er wordt een raadsvoorstel opgesteld voor behandeling in de raad van oktober met het voorstel de huidige controletoleranties te blijven hanteren en het dienstverleningsplan van de accountant voor het controlejaar 2014 vast te stellen.	afgehandeld
6.	17 september	Er komt een bijeenkomst voor de raad om te praten over de gewenste vernieuwingen in de begroting van 2016. Voorzitter en AC-secretaris nemen het voortouw.	Staat gepland voor 28 oktober
7.	22 oktober	Bespreking hoge schuldpositie gemeente Groningen in AC	

Volgende bijeenkomst:

- 26 november om 13.30 uur.
- Extra bijeenkomst met de raad: 28 oktober van 19.00 – 20.00 uur.